דה בפרש"י בד"ה טול ברוך הבולע כו' סך שיחה לורך ברכה ולא מספקא עכ"ל . נראה דמה שכתב הך שיחה לורך ברכה אע"ג שאינה לורך ברכה של עלמה דאדרבא אם יאכל מיד טפי עדיף אפ"ה מקרי לורך ברכה לגבי כן דשמא ישכח אח"כ ליתן לחבירו פרוסם סמוליא ויהים הפסק וילטרך לברך שמית וכיון שחבירו יולא בברכתו הוי שפיר לורך ברכה וכן נראה מלשון כתום' במה שכתבתי לערין שחיטה שאם אומר לחבירו העוד יותר בהמות לשחוט לא סף הפסק דהיינו מה"ט גופא כדי שלא יפסיק הרבה בין שחיטה לשחיטה וילפרך לברך שמים כנ"ל וק"ל:

בנמרא ורב ששת אמר אפילו גביל לתורי נמי אין לריך לברך. לכאורם משמע דרב ורבי יוחק לים להו הא דר"ם מדאמר לו אפילו ובאמת אינו כן שברי כל הפוסקים פסקו ככולסו אמוראי דבכא ובעלמא קיי"ל בלכה כרבי יוחק וכ"ש הכא דר"ש הו"ל תרי לגבי תרי אלא ודאי דהא דאמר ר"ש אפילו גביל לתורי סיינו אי לאו הא דאמר רב יהודה אמר רב משא"כ לבתר דמייתי סך מימרא דאסור לאדם שיאכל דלפ"ז ודאי לא שייך לשון אפילו אלא אדרבא ידעינן להא מלחא במכ"ש דהנך דלעיל דכיון דאסור לאדם שיאכל קודם

שיתן לבסמתו א"כ אין לך לורך אכילת פרוסת המוליא גדול מזה וק"ל:

בים א רבי יסודת אומר בורת מיני דבתים אמר ר' זירת וחיתימת ר"ח בר פפא אין הלכה כר' יהודא ואמר רבי זירא כו' . נראה דמה שהולרך לומר אין הלכם כר"י אש"ג דבלא"ה פשיטא לן יחיד ורבים הלכה כרבים מ"מ סד"א דשאני הכא דמסתבר טעמא דר"י דיליף לה מקרא כדאמר רבי זירא גופא בסמוך קמ"ל דאפ"ה אין הלכה כמותו וכה"ג אשכחן טובא בש"ם: במשנה בירך על פירות האילן בפה"א ילא כו' ומוקמינן לה בגמרא כר"י דביכורים. וכתבו התום' דנרחה דהלכה כר"י דסתם לן תנח

כוותיה כו' ולכחורה יש לדקדק חכתי חמחי הלכתח כר"י הח קיי"ל סתם וחח"כ מחלוקת אין כלכה כסתם אפילו במחלוקת דיחיד לגבי יחיד אפ"ה כלכה כהאי תנא דפליג אסתמא כיון דרבי קבע למחלוקת אחר ססתם א"כ כ"ש סכא דבהך מתמ' דביכורים חכמים פליגי עליה דר"י כ"ש דהלכה כרבנן ועיין בזא בתום' בריש פ"ק דבילה בד"ה גבי שבת כו' אלא דאפ"ה כתבו התום' לאן שפיר דהלכה כר"י כיון דהך סתמא ואחר כך מחלוקת בתרי מסכתות נינהו וקיי"ל דבתרי מסכתות אין סדר למשנה וא"כ מספקא מלתא הי מינייהו נשנית ברישא דאי האי דברכות נשנית ברישא הו"ל סתם ואח"כ מחלוקת ואי הך דביכורים נשנית ברישה הו"ל מחלוקת ואח"כ כתם כלכה כסתם וכיון דהך מלתא ספיקא הוא הא קיי"ל ספק ברכות להקל ומש"ה הוי הלכה כר"י דמיקל דבדיטבד ילא ואין לריך לברך שנים כנ"ל בכוונם סתוספום. אלא שקילרו במקום שהיה להו להאריך ובזה נתיישב לי היטב שיטח הרמב"ם ז"ל דלעמין ברכה פסק כסתם מתמתין דהכא ולענין ביכורים פסק הלכה כחכמים וכבר נתקשו בזם כל מפרשי הרמב"ם ז"ל דארכבו אתרי רכשי ותירלו דס"ל כשיטת הירושלמי דאיכא דמוקי מתמתין דהכא אליבא דכ"ע ובאמת יש לתמוה על זה דס"ם כיון דבתלמודא דידן מוקמיכן למחמ' כר"י דוקא א"כ ודאי דהלכה כתלמודא דידן נגד פלוגתא דאמוראי בירושלמי כמבואר בכללי פסק הלכות לכל הפוסקים אמנם למאי דפרישית א"ש טובא דלהרמב"ם נמי מספקא ליה אי הוי סתם ואח"כ מחלותת או מחלותת ואח"כ סתם ומש"ה לענין ברכה פסק לקולא כסתם מתני' דהכא ולטמין ביכורים פסק כחכמים דמביא ואימו קורא כיון דקריאם לא מעכבת ועוד דמסקינן בפרק המוכר חת הספינה דף פ"ב דחף ע"ג דקריית ביכורים פסוקי בעלמא נינהו אפ"ם אין לקרותן בכדי כנ"ל נכון ועיין עוד בזם

לקמן בסוגיא דסים לפניו מינים הרבה ודו"ק: שם בגמרא פסקא על הפירות הארץ פשיטא אמר רב נחמן ב"י לא נלרכה אלא לר"י. ולכאורה קשיא לי הא לרבנן נמי אילטריך דהא אשכחן פשתן דאיקרי עץ כדאיתא בפרק במס מדליקין ואשכחן נמי במתני' דריש פרק סמוכר פירות דזרעוני פשתן ראויין לאכילה ע"ש בסוגיא וא"כ הו"א אם בירך בפה"ע עליהן יצא קמ"ל במתמי דאפ"ה לא יצא מה"ע גופא דמהקיק דכי בקלת לים לפירי ליתח לגוחה דהדר מפיק אלה דיש ליישב לפי מ"ש רש"י שם במתני' דהא דאיכא מאן דובין לאכילה היינו דלוליבא דידיה מעלו לכותחא ולפ"ז יב ליישב דקים לים לתלמודה דלעולם לה שייך בלוליבה דכיתנה שרחוין להכילם הֹלה ע"י כותח וח"כ הו"ל כותח שיקר ולוליבא מפל דפשיטא שאין מברך עליה: צ"ב בגבו׳ פיסקה ועל כולן אם אמר שהכל כו׳ אתמר רב הונה אמר חוץ מן הפת ומן סיין . ונרחה דלמחי דמסקינן דעיקר טעמח

דרב הוגא היינו משום דלא מדכר שמים דפת ויין א"כ מסאי טעמא גופא ה"ם הפיני הם התר של פת ויין בפס"ע הו בפס"ה נמי לא ילא דמ"ש אלא סא דנקע בנוגרה פנינתיים: הפרכם פסכל סיינו לסודישך כחו דרבי יוחנן דהפילו בפרכם בסכנ ילה בפת ייין וכ"ב בסנך ברכות והו"ל כחו דסתירא כל"ל ושיין כסמוך: בתים בד ם ניתה רב בינה כרפי יוסי וה"ם סיכי מני סבר כו' סה רב סייה מודה בבהר דברים כו' . ים מפרבים דמני נמימר כו' עד

סוף הדיבור . ולכחורה האי תירולה דיש מפרשים מגומגם ועיין במהרש"א גב את זה לא ידעתי מ"ש דברוך המקום אינה ברכה כלל מה כוונתן בזה דלכאורכ כא דקאמר רבי מאיר דילא ע"כ איירי דאמר נמי מלך עולם או דבר אחר בכה"ג שאומר במקום מלכות להפוסקים שפסקו כרבי יוחק ולרב ל"ל דברון המקום היינו הזכרת השם וא"כ למה כתבו שאינה ברכה כלל אטו משום דאמר כמה נאה פת זו קודם הברכה מיגרע גרע . והנראה בכל זה דהאי יב מפרשים לאו למרץ קושייתם אתו אלא למלתא אחריתי קאמרי אם כן סדרה קושיים תוס' לדוכסא. אמנם לענ"ד נראה ליישב קושיית תוס' בפשיעות דהר דמודה רב הונא בשאר דברים חוץ מפת ויין שאם אמר שהכל דילא מתוקמי שפיר כרבי יוסי דבכה"ג מודה רבי יוסי דלא מיקרי משנה ממסבע שטבעו חכמים דאיכא למימר דתחלת מטבע הברכות כך היא כיון דמסברא שיין ברכת שהכל על כל מילי אלא דלכתחילה תקנו שיאמר פרי סעץ או פה"ל כדאשכחן כאי לישנא גופא בקרא דבבכורים כחיב מראשית פרי כאדמה ולענין מעשר כתיב פרי העץ ומש"ה מלוה מן המובחר שיאמר כן זכר למעשר ולביכוריכ כדאשכחן בריש פירקין כל השקלא וטריא דברכת הפירות בהקד מאות תליין ע"ש משא"כ בדיעבד אין סברא לומר דלא יצא דאי משום דברכת שהכל אינה מבוררת לפי שכולל כל סדברים כמ"ש הרא"ש ז"ל לקמן בסמוך בסוגיא דאין ברכוחיה שוות מ"מ ברכח פרי סעץ ופס"א נמי אינן מבוררות כל כך שהרי כוללין כמה דברים דבכה"ג כתב הרא"ש ז"ל לקמן . ועוד דהאי טעמא דברכה מבוררת לה שייך אלא לכתחילה ולא לענין דיעבד משא"כ בפת ויין שתקנו בכל אחד ואחד מהם ברכה מיוחדת ממש שלריך להזכיר שם הפת והגפן והיינו משום דהנחר דידהו חשיבא טובא כדמסקינן ברים פרקין משום דמיסעד סעיד הוא אם כ שפיר הוי משנה ממטבע שטבעו חכמים אם אמר שהכל על פת ויין שאינ מזכיר שם ספת ויין. כן נ"ל נכון ליישב קושיית התום' ולכחורה רב הונו גופה לחו מסברה דנפשים קחמר אלה משום דלישנה דמחני' נמי סכי דייק ליכ דהח הך מתמי דקתמי בירך על פירות האילן בפה"א ילא אמתמי דרישא דכילו מברכין קחי ומדלח קסני לרבוסח דחם בירך על הפת ויין בפה"ח ילח והוי ידעינן דכ"ש בשאר פירות האילן שילא בבפה"א אלא ע"כ דלקושטא דמלחא פר יין אפילו בבפה"א לא ילא וכ"ש בשהכל דלא ילא והיינו מטעמא דפרישים ודו"ה: בגמרא אמר אביי כוותיה דרב מסתברא דתניא כו' ולריך לסיות דתנ דמשנה שלימה היא בשלהי מעשר שני מיהו לכאורה משמע מהך מתני דעכ"פ ברכות ז' מינין דאורייסא נינסו מדקתני לא שכחתי מלברכך ומלהזכינ שמך עליו ועכ"פ איירי במידי דשייך כהו תרומות ומעשרות דאורייתא דהיינו דגן תירוש וילהר וממילא דה"ה לאינך ז' מינין ומכ"ש לשיעת הרמב"ם וסייעתו דתרומות ומעשרות נוהגין בכל הפירות דאורייתא וא"כ ממילא דשייך בהו הן קרא דלא שכחתי מלברכך דמשמט דחייב לברך טליסן דאורייתא אלא דמליכ למימר דהך דרשה דלא שכחתי מלברך שמך לאו דרשה גמורה היא אלו אסמכתא בעלמא:

דה מא פסקא סיו לפניו מימים סרבה אמר עולא מחלוקת בשברכותיה: שוות דר"י סבר מין ז' עדיף ורבק סברי חביב עדיף. לכחורה לא הוי לריך לפרש כן דר"י וחכמים פליגי בסברות הפוכות דר"י סבר הך מלתר דמין ז' עדיף מטעמא דחביב וחכמים סברי איפכא דמעלה דחביב עדיף ממעלה דמין ז' ובפשיטות סומ"ל דר"י סבר דמין ז' עדיף מדרשה דרבי ילחק ורבק דליה לסו דרבי ילחק מש"ה סברו דמברך על איזה מהן שירלה שאין שום קפידר בדבר כלל ובהכי הוי ח"ש עפי פשטא דלישנא דמתני' דקאמרי חכמים מברן על איזה מהן שירלה ולא אמרו מברך על החביב אלא משום דבאמת לקושער דמלחא פשיטא לים לטולא דחביב עדיף וסיינו מעובדא דסנך תנאי דמייחי סש"ם לעיל דף ל"ע בבר קפרא ותרי תלמידיו דקאמר בר קפרא אם חבירן דומה כמי שלא טעם טעם בשר מעולם משמע להדיא היינו משום דאזלינן בתו חביב והכך תרי תלמידי נמי מעיקרא הוי בעי תלמודא לעיל למימר דחד מיכייהו סבר דברכות פרגיות ושלקות שוין ומשום הכי בריך על הפרגיות דחביב וחידן סבר דשלקות בפס"א ומש"ם בריך על השלקות דפירי עדיף דהוי ברכה מבוררה וא"כ ממילא משמע דהיכי דברכותיהן שוות לכ"ע אזליכן בתר חביב וכ"ש למאי דדחי התם דכ"ע שלקות נמי שהכל אלא דתרי תלמידי פליגי הי מינייהו חביב ולפ"ז עולא דהוא מרא דשמעתא הכא שמעיק ליה לעיל בהך סוגיא דס"נ דשלקות מברך שהכל וא"כ לדידיה לכ"ע חביב עדיף ומש"ה מסיק הכא במילתיה דטעמא דחכמים משום דסברי חביב עדיף והיינו כפרש"י דאיזה שירלה דמתני את החביב עליו משמע והשתא א"ש מה שהוצרך רש"י לפרש כן במימרא דעולה דלטיל במתמי גופא הו"ל לפרש כן ולפמ"ש א"ש דאדרבא במתניתין טפי הוי משמע דאיזה שירלה דמתכי' כפשטיה דאין קפידא בדבר לנמרי ודו"ק ועיין עוד בסמוך: שם אבל בשאין ברכוחיםן שוות ד"ה מברך על זה כו'. לכאורה ים לתמום מתי ד"ם דקחמר דסת לשנין זם תו נפשר חחד מהן בברכת חבירו לא בייך פלינתא דר"י וחכמים כלל דא"כ לא ביי משין פנינתייהי יביני' כזי לא